

Abstrakt

Cílem diplomové práce je analýza problematiky nelegální migrace a zajišťování cizinců ve smyslu cizineckého zákona na území ČR. Jako pracovník nevládní organizace poskytující právní poradenství žadatelům o azyl jsem měl od roku 2003 možnost pravidelně navštěvovat zařízení pro zajištění cizinců Bálková a azylové tábory v ČR. Participoval jsem na dvou projektech, které mapovaly situaci z hlediska nelegální migrace na státní hranici a v pobytových střediscích pro žadatele o azyl.

Základními použitými prameny jsou právní předpisy a česká i zahraniční literatura, pojednávající o vyhošťování cizinců a podmínkách pobytu v zajišťovacích zařízeních. Doplnujícím pramenem této práce jsou rozhovory s příslušníky služby cizinecké a pohraniční policie, které nám umožnily prezentaci aktuální situace na státních hranicích po vstupu ČR do EU. V práci jsou analyzovány i právní předpisy upravující pohraniční režim a styk. Použijeme i zprávy Veřejného ochránce práv, které se k tématu *detence* vyjadřují. Budeme částečně pracovat i s kvantitativními daty (statistické údaje).

Po úvodu, shrnujícímu východiska práce a základní terminologii včetně orientace v relevantních právních předpisech, následuje kapitola věnovaná právní úpravě vyhošťování cizinců. ČR se po dlouhém období, kdy z naší země lidé odcházeli kvůli pronásledování za své politické přesvědčení, stala státem, který naopak uprchlíkům útočiště poskytuje. Druhá kapitola je potom věnována způsobu, jakým ČR řeší přítomnost nelegálních migrantů na svém území. Zvláštní podkapitola je věnována podobě azylového řízení v detenci. V závěru této části práce dochází ke srovnání současné situace v oblasti nelegální migrace se situací, která v ČR panovala v polovině 90. let 20. století, kdy proběhlo dotazníkové šetření na Institutu pro kriminologii a sociální prevenci. V další části textu je analyzována instituce "detence" sama o sobě, včetně historického přehledu prvních ústavů určených pro omezování svobody člověka. Analýza českého systému zařízení pro zajištění cizinců a popis tamějších podmínek na pozadí komparace zákonné úpravy a zpráv tyto podmínky kritizujících, tuto kapitolu uzavírají.